

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 132

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JUNE 7TH, 1937

LETO XL — VOL. XL

Zanimive vesli iz življenja naših ameriških Slovencev. Veseli in žalostni dogodki

V Kings bolnici v Brooklynu, N. Y., je pretekli teden umrl rojak Marko Stonič. Bolehal je poldrugo leto. Star je bil 65 let in je živel 31 let v Ameriki. Doma je bil iz Primorskega.

Iz zaporov je bil izpuščen Leonard Slabodnik v Duluth, Minn., bivši bančni uradnik First State banke v Ely, Minn. Obsojen je bil leta 1933 zaradi nedrednosti na omenjeni banki na zapor od enega do 30 let.

V Roundup, Mont., je umrla 70 let stara Marija Eržen, ki zapuša eno poročeno hčer in tri vnuke. Mož ji je umrl pred petimi leti. Pokojnica je bila rojena v Novi Oselici pri Škofji Loki.

V Pittsburghu, Pa., je umrl 29. maja po dveletni hudi bolezni jako dobro poznani rojak Joseph Pogačar, star 57 let. Bil je spoštovan in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali, in tudi naše uredništvo se ga spominja kot na mo-

ža pristnega slovenskega značaja in prijatelja. Z njegovo smrtjo je ameriška Slovenija zgubila enega najbolj vnetih društvenih delavcev in značaje. Področnih poročil glede družine in rojstnega kraja blagega pokojnika nismo mogli dobiti.

Mladi Mr. Janvid John Staut, si urednika poznane slovenskega tednika v Milwaukee, "Obzor", je dospel zadnji teden iz Jugoslavije v Milwaukee, kjer bo stalno ostal. Seznanil se bo s tiskarniški posli in dobil pogled v novinarski poklic in je upanje, da bo nekoč v potrebno pomoč pri podjetju.

Zlato poroko sta obhajala 5. junija v Chicagu Mr. Louis Skubic in njegova žena Mary. Mr. Skubic je doma iz Črnomlja. Leta 1883 je odpotoval v Ameriko. Žena je doma iz Metlike. Šest rojakov, ki so bili navzoči leta 1887 pri poroki Mr. Skubici, se je udeležilo zlate poroke.

Dogovori med Fordom in delavsko unijo so se razbili. Ford ne prizna unije

Detroit, 6. junija. Dogovori, da se konča štrajk 1,500 delavcev pri Ford Motor Co. v Richmond, Cal., so se izjalovili, ko se je Henry Ford izjavil, da pod nobenim pogojem ne prizna unije United Automobile Workers of America. Delavski voditelji bodo imeli zdaj posebno sejo, da se pogovore o nadaljnji akciji vzpričo Fordove izjave. Fordovi uradniki so sicer ponudili spravo, toda niso hoteli priznati unije. Mrs. Alice Rositer od Narodnega delavskega odseka je izjavila, da ne vidi upanja, da bi se poravnal ta štrajk v bližnji bodočnosti. Uradniki UAWA so zavrnili

Fordove ponudbe za spravo, ker oni zahtevajo v prvi vrsti, da Ford prizna to unijo in kolektivno pogajanje, kar pa je Ford v bistvu zavrnili.

Sovjetska Rusija namerava v kali zatreti vsako delovanje nemških in japonskih ogleduhov

Moskva, 6. junija. Ruska vlada je intenzivno na delu, da v kali zatere delovanje špijonov raznih tujih držav, predvsem pa nemških in japonskih. Iz diplomatskih virov se naznanja, da namerava ruska vlada zatreti več japonskih in nemških konzulatov v sovjetskiji, ki so baze ovaduškega gibanja v Rusiji. Pravda, glasilo sovjetske vlade je izdalo geslo v tej protiovaduški kampanji s klicem: "Zatretje vseh japonskih in nemških vohunov je postalo zdaj najvažnejši faktor v naši državi!"

Ruska vlada je že dlje časa na delu, da popolnoma zatere vohunstvo v prid tujim državam. V mesecu maju je moralo na povelje zapustiti Rusijo mnogo tujezemcev, med njimi tudi precej Amerikancev. Vsi ti so bili osumljeni vohunstva in sabotaže.

Pa ne samo tujezemci, ampak tudi mnogo sovjetskih uradnikov je bilo obdolženih, da so vohunili v prid drugih držav. Med temi je baže mnogo

Na drugi strani se pa Fordovi delavci organizirajo v Ford Brotherhood of America Inc. V dveh dneh so baje dobili 7,000 članov. Unija UAWA trdi, da je to kompanijska unija, kar pa zanika Byrd W. Scott, ki je organiziral gori omenjeno organizacijo. Fordovi uradniki trdijo, da se je izmed 82,064 delavcev v Rouge tovarni, 80,698 prostovoljno podpisalo in izreklo "udanost" in "popolno upanje" v Henry Fordu.

Homer Martin, predsednik UAWA, je pa izjavil, da bo Ford do Zahvalnega dne, ali vsaj do božiča priznal to unijo in podpisal s njo pogodbo. Martin je rekel, da bo unija v nasprotnem slučaju "pognala Forda iz businessa." "Mi bomo osvojili Fordove delavce," je rekel Martin, "kot so bili svoje čase osvobodili sužnji."

armadnih častnikov. S temi bodo boljševiski komisarji napravili prav kratak proces, postavljeni bodo ob zid in zagrmle bodo puške.

Mladenč utonil

V nedeljo popoldne je utonil 26 letni mladenč Anton Mosaveg, stanujoč na 1005 Ansel Rd. Tukaj zapuša žalujočo mater Agnes, sestre: Matildo, omož. Minute, Virginio, omož. Linden, Mary in brata Josepha ter več drugih sorodnikov. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave. Dan in čas poročamo jutri. Naše sožalje preostalam.

Influenca med nami

Mestni zdravstveni urad poroča, da je influenza tekom preteklega tedna v Clevelandu pobrala 12 oseb. 57 slučajev influence je bilo sporočanih zdravstvenemu uradu. Da je influenza nehadoma prišla v mesto je pripisovati hitrim vremenskim izpremembam.

Skoro neverjetno

Menda se boste čudili, toda je resnica, da je policija v Clevelandu letos od 1. januarja pa vse do 1. junija, aretirala nič manj kot 114 izdelovalcev nepostavnega žganja. Poleg tega so pa zvezni agenti aretirali še nadaljnih 129 oseb radi proizvajanja alkohola. Vsega skupaj so policija in zvezni agenti zaplenili letos v Clevelandu in v neposredni okolici nič manj kot 11,822 galon munšajna, 28.977 galon "namočenega" in aretirali 211 oseb. Na policijski sodnji dobijo na ta način aretirane osebe povprečno 30 dni zapora in \$200 kazni, toda na zvezni sodnji so bolj strogi. Povprečna kazen na zvezni sodnji za kuhanje žganja je eno leto zapora in \$500.00 kazni. Človek se včasih čudi, da se kuha še danes žganje, ko se ga lahko dobi v državnih trgovinah mnogo boljše in bolj poceni.

Razne delavske novice

Gozdarji v gozdovih severnega Michigana so sklenili, da prenehaj s štrajkom in se v ponedeljek vsi vrnejo na delo. Teh gozdnih delavcev je kakih 6,000. Štrajk ni imel uspeha, toda državni oddelek za industrijo in delo jim je obljubil, da bo zahteve delavcev predložil lastnikom kemp in parnih žag. V Eaton, Pa., je okrajni sodnik Steward ukazal, da odide 106 sedečih štrajkarjev pri Dixie-Vortez Paper Cup Co. iz tovarne.

V Flint, Mich., so prenehali s štrajkom uslužbenci pri J. C. Penny Co. Imeli so podjetje zasledeno šest tednov s sedečimi štrajkarji. Delavci so dobili svoje zahteve.

John Pucelj umrl

V nedeljo jutraj je umrl v Polyclinic bolnici John Pucelj, star 45 let, stanujoč na 1388 E. 52rd St. Bil je še samski in nima sorodnikov v Ameriki. Tukaj je bival 28 let. Doma je bil iz Dečje vasi, fara Trebnje na Dolenjskem, kjer zapuša več sorodnikov. Po domače so ga klicali Pungerski. Pogreb se bo vršil v torek jutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in Sinovi, v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče. Naj mu bo ohranjen blag spomin pri vseh, ki so ga poznali.

Nadaljne aretacije

Državni agenti so tekom zadnjih treh dni aretirali nadaljnih 116 gostilničarjev v Cuyahoga county, ker so kršili te ali one odločbe državne komisije za kontrolo opojne pijače. 50 nadaljnih državnih agentov je bilo te dni imenovanih, da zasledujejo gostilničarje, ki se ne držijo postav.

Žensko truplo v jezeru

V soboto so našli v jezeru, na obrežju Gordon parka v Clevelandu žensko truplo. Policija pravi, da ni na trupu nikakega znaka nasilja in se ne ve, če je utonila slučajno, ali je izvršila samomor. Ženska je bila stara okrog 30 let.

Poroka slov. para

V soboto sta se poročila v cerkvi sv. Jeronima Mr. Edward Mramor, sin Mrs. Terezije Mramor, 1241 E. 169th St. in Miss Helena Filipich iz 14815 West-rop Ave. Bilo srečno!

Oboroženi deputiji preganili štrajkarje

Youngstown, O. — Policijska posadka in 20 oboroženih deputijev je v soboto preganila pikete, ki so bili na straži pri mostu pred Youngstown Steel & Tube Co. Napad je prišel tako nepričakovano, da piketi niso bili nič pripravljeni nanj in so se umaknili brez vsakega odpora. Kmalu zatem pa so prežagali tračnice, ki vodijo v dve milji dolgo tovarno jeklarske korporacije.

Governor države Ohio, Davey, je imel sestanek z Philipom Murrayem, delavskim voditeljem, vendar ni nobena stranka dala v javnost vsebine ali rezultata pogovora, kot to, da sta se oba izjavila, da je bil sestanek zadovoljiv.

Naši novi državljani

Na zadnjem zasedanju zvezne sodnje so dobili sledeči naši ljudje ameriške državljanstvo: Marko Bratoš, Ciril Jeglič, Ljubica Popović, Stan Mirković, Anton Prijatelj, Peter Mukač, Anton Stražisar, Jela Delimonović, Katarina Kralj, Jelica Arnoš, John Petek, skupaj 11 novih naših državljanov. Zadnji izkazanih 175, danes 11, skupaj 186 novih ameriških državljanov v letošnjem letu. Iskrene čestitke!

Al Smith pri Mussoliniju

Rim, 6. junija. — Al Smith, znani newyorški demokrat, je bil včeraj v avdijenci pri laskem diktatorju Mussoliniju. Govorila sta v angleškem jeziku. Al Smith ni hotel povedati, o čem sta govorila, ampak je obljubil, da bo o tem pozneje pisal. Rekel je samo, da je laskavo pohvalil lepo Italijo.

Mladenč umrl

V nedeljo jutraj je po dolgi in mučni bolezni v Polyclinic bolnici umrl 20 letni mladenč Victor E. Bolko, stanujoč na 1234 E. 59th St. Tukaj zapuša žalujočo mater Marijo, ki se je prej pisala Knes, rojena v vasi Homec, fara St. Rupert na Dolenjskem, sestro Paulino, poroč. Železnik, brata Antona, strice: Johna, Lee in Augusta Bolko ter več drugih sorodnikov. Oče mu je umrl pred 18 leti. Bil je rojen v Clevelandu. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in sinovi, v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče. Bodi do bre mu mladenč ohranjen blag spomin, prizadetim pa izrekamo iskreno sožalje.

Listnica uredništva

A. K. Vaš kongresman je Mr. Anton Flegler. — Naročnik. "Prosveta" ni dnevnik, ker izhaja samo pet dni v tednu. — L. U. Bodite tako dobri in vprašajte enega našega slovenskih odvetnikov za nasvet. Urednik ni odvetnik. — G. T. Ime sedanjega podpredsednika Zedinjenih držav je John Garner, ki prihaja iz države Texas.

Zaprite gostilne

Državna komisija za kontrolo prodaje opojne pijače v državi Ohio je kaznovala pretekli teden 27 clevelandskih gostilničarjev s tem, da jim je odvzela permit. 12 gostilničarjev je bilo kaznovanih s suspendacijo za 30 dni, ko ne smejo imeti odprtih svojih prostorov. Nadaljnih 67 slučajev bo komisija reševala ta teden.

Nerajeno dete

Los Angeles, 5. junija. Na tukašnji okrajni sodnji se je vršila te dni ena izmed najbolj zanimivih sodnijskih obravnav v analih ameriške kriminalistike. Mrs. Marion Beard, 26 let stara, je prodala pred 20. meseci svoje, tedaj še nerajeno dete, svoji svakinji za \$200.00. Ko je dete prišlo na svet, je bilo izročeno svakinji Mrs. Evelyn Brown. Zadnje dni pa se je originalni materi otroka potožilo po otroku. In ker ga Mrs. Evelyn Brown ni hotela izročiti nazaj materi, je morala mati tožiti. Sodnja je odločila, da otrok ne spada drugam kot k materi, toda mati je morala vrniti \$200, katere je dobila za tedaj še nerajenega otroka.

Rudniška nesreča na Ely

Ely, Minn. — V železnem rudniku, imenovanem Pioneer-rudnik, se je 1,300 čevljev globoko posula zemlja ter je pri tem zasula dva slovenska rudarja, Jchna Kovača in Tony Kramarja. V rudnik se je takoj podalo reševalno moštvo, ki dela na vse kriplje, da pride do ponesrečenih rudarjev. Rudarja sta popolnoma zasuta, kot pravi poročilo in je težko, da bi ju dobili še žive. Oba sta pri petdesetih letih.

Avtomobilska nesreča

V nedeljo ob dveh ponoči se je pripetila blizu Bedforda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala življenje mladenke Amalie Rugelj, stara šele 24 let. Bili so na poti proti domu, ko se je na ovinku avto prevrnil, pri čemer je dobila Amelia tako hude poškodbe, da je par minut zatem preminila v bolnici v Bedfordu. Tukaj zapuša žalujoče starše Ignac in Franciška, doma iz Trebinje, Zgornja Dobrava, po domače Obločinova, sestro Marijo, omož. Nemanich, brata Jamesa in več drugih sorodnikov. Ranjka je bila rojena v vasi Terbenec, fara Mirna na Dolenjskem, kjer zapuša več sorodnikov. Bila je članica društva Comrades, št. 566 SNPJ. Pogreb se bo vršil v četrtek jutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida in od tam na Calvary pokopališče. Bodi ranjki ohranjen blag spomin, preostalam pa izražamo naše sožalje.

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili: Mr. Max Fiarazi, 14405 Kingsford Ave., in Miss Mary Skala, Maple Row Ave.; Mr. Joseph Kelley, 1733 E. 19th St., in Miss Mary Hladnik iz South Euclid; Mr. Mike Lampe, 8827 St. Catherine Ave., in Miss Mary Visocky, 3567 E. 72d St.; Mr. John Mihelic, Euclid, O., in Miss Olga Ah, 387 E. 161st St. Vsem obilo sreče!

Dete umrlo

Staršem Elmer in Stella Barston, stanujoč na 1941 E. 69th St. je v soboto umrl 10 dni star sinček Kenneth F. Mati je hčerka družine Jereb. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in sinovi v ponedeljek ob eni uri popoldne. Staršem in sorodnikom naše sožalje.

Direktorska seja

V torek 8. junija se bo vršila direktorska seja direktorija S. N. D. na St. Clair Ave. Pričetek ob osmih zvečer. Prošeni so vsi direktorji, da se gotovo udeležijo.

Župan Burton je odgovoren, da se je zvišala voznina na cestni železnici. Družba ga podpira

Cleveland. — Od danes, od ponedeljka naprej, se bo zvišala voznina na cestni železnici v Clevelandu za povprečnega "odjemalca" cestne železnice za 50 odstotkov. Poročali smo tozadevno že pretekli teden.

Kompanija, ki lastuje cestno železnico v Clevelandu, se počuti precej "svobodno" pod republikanskim županom Burtonom. In naš župan Burton je bil tudi vedno bolj prijazen napram kompanijam kot napram delavskim unijam.

Toda ta prijaznost župana Burtona napram kompanijam velja državljanu v Clevelandu nekako \$10,000,000 na leto, kot so preračunali ljudje, ki se razumejo na take stvari.

Dosedaj smo plačevali družbi cestne železnice v Clevelandu \$1.25 na teden za voznino in smo se vozili za ta denar ves teden. Vozni listek je lahko rabil kdor ga je hotel in dobil.

Po novem sistemu bo pa voznina 8 centov za eno vožnjo, do čim je bila sedaj povprečno 4 cente. Torej nam je kompanija s tajnim zadovoljstvom župana Burtona naložila več kot 100 odstotkov zvišano voznino.

Mi vemo, da republikanski župan dosledno drži s kompanijami, ampak čudimo se našim mestnim odbornikom, ki ne protestirajo in molčijo.

Councilman Vehovec bo gnal svojo borbo proti podpiranju skebov v Warren in Niles do konca

Danes bo pri seji mestne zbornice v Clevelandu zahteval councilman Anton Vehovec z vsoto ostrostjo, da se na vsak način ustavi raba privatnega zrakovnega pristana na 16800 St. Clair Ave. kot baza za dovažanje živeža skebov pri Republic Steel Corp. v Warren in Niles, O. Mr. Vehovec bo postavil predlog, da se ukine in prepove rabo vsakih zasebnih zrakovnih pristanišč v obsegu mestnih mej. Mr. Vehovec je naprosil mestni postavni oddelek, da sestavi ordinanco za odpravo enakih

Mrs. Klausar umrla

V nedeljo dopoldne je preminila v Glenville bolnici, kjer se je nahajala od 3. junija, Mrs. Mary Klausar, soproga Joseph Klausarja, stanujoča na 1004 E. 64th St. Ranjka je bila stara 49 let, doma iz Solkana pri Gorici. Po očetu se je pisala Srebrnič in je v sorodu z rodbino škofa Srebrniča. Pri hiši se je reklo pri Štefanovih. V Ameriko je dospela leta 1914. V domovini zapuša dva brata, Johna in Fridrika, v Ljubljani pa tri pol sestre. Tukaj zapuša žalujočo soproga Josipa, doma iz Grahovega ob Bači in tri otroke: Hčer Olgo, poroč. Bojce, sina Josepha in hčer Mary, ki je bolničarka. Ranjka je bila zadeta od paralize pred nekaj dnevi, katere bolezni je tudi podlegla. Pogreb se vrši v sredo popoldne iz pogrebnega zavoda Anton Grdina in Sinovi.

Srebrna poroka

Mr. in Mrs. John Vrhovnik, 5801 Prosser Ave. bosta na 17. junija obhajala 25 letnico svoje poroke. Stevilni prijatelji želijo priljubljenemu paru še mnogo let zdravja in zadovoljstva.

Letos so volitive za councilmane in župana. Mesto Cleveland ima že zadnje dve leti toliko problemov, ki se tičejo blagostanja naših državljanov, pa ti problemi niso rešeni radi kapitalističnega mišljenja župana Burtona.

Plinska družba, The East Ohio Gas Co., želi višje cene za plin, enako želi višje cene družba cestne železnice. Niti plinska niti zadnje imenovana družba ni upravičena do višjih cen. In od naših slovenskih councilmanov nismo do danes slišali nobenega tozadevnega protesta.

Mestna zbornica bo imela nocoj večer svojo sejo. Naš župan Burton bo govoril v prid kompanij. In pet slovenskih councilmanov v mestni zbornici bo moralo nocoj večer povedati in glasovati, če držijo s kompanijami ali z ljudmi.

Stirje Slovenci v mestni zbornici mesta Clevelanda in en Hrvat lahko povzročijo, ali bo prihodnji župan v Clevelandu zastopnik delavskega in priprostegega trgovskega naroda, ali pa bo zastopnik velikih kompanij. Ameriška Domovina bo pazila na delovanje in glasovanje naših slovenskih councilmanov v mestni zbornici nocoj.

prostorov in da se odvzame pilotsko licenco vsem zasebnim zrakovnim pristanom, ki so sedaj v rabi.

Mr. Vehovec je povedal, da je dobil pismo od delavcev pri Republic družbi iz Warrenja, ki protestirajo proti delovanju našega councilmana, da bi se ustavilo obratovanje pristanišča na 16800 St. Clair Ave. Toda Mr. Vehovec je pristavil, da imamo dovolj sitnosti v Clevelandu, ne pa da bi še pomagali skebov v Nilesu in Warrenu.

Pridna učenka

Včeraj je graduirala z odliko iz farne šole Marije Vnebovzete na Holmes Ave. gdč. Evelyn Svete, hčerka Mr. in Mrs. John Svete, 809 Rudyard Ave. Za nagrado njene priznane odlike ji je škola naklonila prosto šolnino v Villi Angela akademiji na Lake Shore Blvd. za eno leto. To je zelo lepo in pohvalno priznanje za mlado dekle, ki je s svojo pridnostjo dosegla tako odliko. Naše čestitke pridni učenki, kakor tudi njenim staršem.

Governor je dober

Governor Martin Davey je izpustil iz državnih zaporov v maju mesecu in do 4. junija nič manj kot 119 jetnikov, katere je pomilostil. Proti Daveyju je nastalo radi tega veliko razburjenje, in kot se sliši, ga bo prihodnje zasedanje državne postavodaje ostro napadlo radi njegove "dobrote," dasi ima governor glasom ustave države Ohio popolno pravico pomilostiti in izpustiti iz zaporov vsakogar, kogar hoče, ne da bi bil za to komu odgovoren.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 centa.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

33

No. 132, Mon., June 7, 1937

Mr. Perušek, konvencija in mi

Kako malenkostni so ljudje, ki rabijo ime umetnika v svoje svrhe! V mislih imamo našega edinega slovenskega umetnika v Ameriki, Gregorija Peruška, katerega socialistični krogi v Ameriki skušajo izkoristiti. Zgodba je sledeča:

Mr. Perušek je osebo povedal uredniku "Ameriške Domovine" dne 21. maja, da mu nikakor ne ugaia niti ni odobral kolektanje s klobukom na konvenciji S. N. P. Jednote, da se kupi eno izmed njegovih umetniških del.

Pravzaprav moramo povedati na tem mestu, da je sramota za delegacijo Slovenske Narodne Podporne Jednote, da je nabrala za umetnika Peruška \$67.00 — v klobuku. Sramota je in bo ostala sramota! Umetnik g. Perušek je bil vedno vpoštevani pri S. N. P. Jednoti z — besedami, pomagali pa so mu dejansko prav malo.

In ko je šlo za odločitev, če se umetniku Perušku kaj plača — karkoli se razume pod imenom "plača" — kajti umetnika ne morete nikdar dovolj plačati — so šli in so v dveh klobukih nabrali prispevke za g. Peruška.

Mr. Grill, ki je še vedno boss "Enakopravnosti" je pri tem poročal, da je "Ameriška Domovina" napačno poročala glede Peruška. Tudi v "Prosveti" smo čitali, da je "Amerika Domovina" napadla Peruška.

Pribita resnica je pa to-le: Gospod Perušek je napram uredniku "Ameriške Domovine" osebo izjavil, da se čuti užaljenega, ker mu je slavna delegacija S. N. P. J. "podarila" v klobuku \$67.00. Povedal je našemu poročevalcu, da je položil podarjeni prispevek v kovertu kot "prvo plačilo" za nabavo ene izmed slik.

Naš poročevalec na konvenciji S. N. P. J. je napisal ob tej priliki par vrstic, rekoč, da je sramota za delegacijo S. N. P. Jednote, da je nabrala \$67.00 za umetnika Peruška, katerega je "Prosveta" pravilno in častno priporočala ameriškim Slovencem tekom zadnjih deset let.

Pa vendar niso dobili na konvenciji Slovenske Narodne Podporne Jednote dovolj zavednega duha, da bi izmed 240 delegatov in glavnih odbornikov nabrali vsaj \$500.00, da ne rečemo o tisočaku, ali mogoče o dveh tisočih! Za našega umetnika Peruška se je moralo pobirati — v klobuku, prav tako, kakor se pobira za one, ki so živeli trideset let ali več v Ameriki, pa niso pristopili k Slovenski Narodni Podporni Jednoti ali v katero drugo bratsko podporno organizacijo, da je imela ženica po umrlem soprogu dovolj, da je lahko naročila pogrebniemu zavodu, da dostojno pokoplje ranjkega!

Mi dobro vemo, da se umetnik g. Gregorij Perušek popolnoma strinja z nami glede teh vrstic. Vemo pa tudi, da mu te vrstice ne bodo ugajale, ker prihajajo v javnost, ker kot umetnik nima ničesar opraviti s politiko ali s strankarskimi boji.

Radi bi pa vprašali one zgagarje, ki ob vsaki priliki napadajo naše najboljše kulturne delavce, zakaj poročajo, da je gospoda Peruška "napadla" Ameriška Domovina. Mi smo samo reagirali, da je bila sramota za delegacijo S. N. P. Jednote, da se delegatje pobirali v klobuku za tega našega prvega in najbolj odličnega umetnika v Ameriki.

Ako je delegacija Slovenske Narodne Podporne Jednote čutila, da ima dovolj denarja, da podari španskim komunistom \$500.00 brez vsakega vprašanja, zakaj ni imela dovolj poguma in zavesti, da kupi od našega edinega slovenskega umetnika v Ameriki najmanj dve sliki, vredni vsaj \$1,000.00. Španci ne bodo nikdar videli denarja ali dobili to ali ono podporo, katero jim je na "naklonila" delegacija Slovenske Narodne Podporne Jednote. Prvič je prepovedano pošiljati iz Amerike denar v Španijo, drugič so nam pa Španci tako oddaljeni, da je škoda slovenskega denarja za nje.

Mi smo imeli popolnoma prav, ko smo napisali, da za slovenskega delavskega umetnika se pobira s klobukom in se mu vrže milostno \$67.00 v klobuk, za revolucionarne Špance pa ima slovenska bratska podpora organizacija v Ameriki kar \$500.00!

Slovenski umetnik je torej zadnji pri S. N. P. Jednoti, za njega so dobri klobuki, za španske socialiste in komuniste pa se z dobro voljo potroši \$500.00 slovenskega denarja. Mr. Perušek, kdo ima prav, mi ali vaši "prijatelji?"

Kaj pravite?

Jože Pograjc je poročal, da je prišel iz dvotedenskih počitnic in da je imel fino postrežbo. Pove pa ne, kje je bil na ukancih. Pa ne da bi bil šel ckopavati mestno koruzo na občinske stroške?

Kje bosta živela po poroki bivši angleški kralj Edward in Mrs. Simpson? No, on se je zagrižal, da bosta živela v Avstriji. Ona pa trdi, da bosta živela v Ameriki. Kar nas je oženjenih, vemo, da bosta torej živela v Ameriki.

"Nič več ni poštenih ljudi na svetu," je rekel uzmovič, ki je bil pripeljan pred sodnika. "Nekaj ukradenega blaga sem skril v parku in ali ga ni nekdo odnesel? Kam bo ta svet prišel?"

BESEDA IZ NARODA

Vrnil sem se

Cleveland, O. — Pred nekako sedmimi leti se je selilo veliko naših družin iz naše st. clairske okolice na vzhod, v Nottingham in v Euclid. Tisto priliko sem porabil tudi spodaj podpisani, ko se mi je nudila navidezno lepa prilika, vredno kupiti veliko zapuščeno hišo na Lake Shore bulevarju in E. 200. cesti, nedaleč od jezera, kjer so v okolici najlepše rezidence. Zelo prijeten kraj je bil to za stanovanje, toda bil je oddaljen polnih devet milj od tukaj. Ne samo vsak dan, ampak tudi po večkrat na dan sem moral prevoziti to pot. Četudi je bila vožnja prijetna, vendar zame ni bila pripravna, ker sem vselej izgubil dragocen čas, ki bi lahko uporabil za kaj boljšega in za kaj koristnejšega.

Čakal sem na priliko, da to veliko hišo, v kateri smo živeli samo trije, midva z ženo in hči, oddam v najem. Dobil se je človek, ki je hotel to hišo uporabiti za prenočišče turistov in tako sem dobil priliko, da se vrnem nazaj na moj stari in znani dom, baš ko je ves dom prenovljen in obsajen z drevjem in cveticami, da ne bomo pogrešali onega, kar smo imeli na bulevarju.

Preselili smo se zadnji teden in zelo smo zadovoljni tu med starimi znanci in prijatelji. Vseeno pa pogrešamo številne prijatelje, s katerimi smo se spoznali med tem časom v Euclidu, bodisi z sosedmi ali farani sv. Kristine in z drugimi širom bele Ljubljane.

Zahvaljujem se vsem mojim prijateljem, s katerimi smo bili v tako prijateljskih odnosih. In ker nisem šel nič bolj daleč, kot sem se prej nahajal vsak dan, vas bom tudi sedaj lahko obiskoval ob posebnih prilikah.

Zelo priljubljeno mi je bilo svetišče prijazne cerkve sv. Kristine, kjer smo se tolikokrat sešli s farani in prijaznim župnikom Rev. Bombačem. Prav gotovo se bo to tudi sedaj večkrat ponovilo.

Nič manj vesel sem bil pa tudi tukaj, ko sem zopet postal aktiven faran naše stare fare, tako veličastne cerkve sv. Vida, kjer bomo ravno ta mesec praznovali farno godovanje, prav kot doma v naši Preserski fari.

Pri moji selitvi nisem ničesar izgubil, da bi se mogel pritoževati. Prišlo je ravno prav. Tani sem dal hišo v najem možu, ki jo je hotel imeti, tu sem pa našel hišo vso prenovljeno, kakor da se nahaja v najlepšem parku. Našel sem tudi zadovoljive vse moje stare znanke, ki se veselijo mojega ali našega povratka.

Najpoglavnejši vzrok moje selitve je pa ta, da bom mogel lažje vzdrževati pravi red pri pogrebniškem poslu, posebno zdaj, ko je isti tako moderno organiziran in prenovljen. Vsakdo ve, da je pogrebniško opravilo najvažnejše, ki zahteva vsakojakih nadzorovanj.

Kakor sem dobrodošel za tukajšnje naselbino nazaj, prav tako bom lahko ostal naklonjen za vse one, ki so ostali tam, kjer sem bil med njimi. Razdalja v tem oziru ne pomeni ničesar. Ložje mi bo sedaj poslovati kamorkoli iz tega mesta, nego prej, ko mnogokrat niso rojaki vedeli, kje da se nahajam.

Odslej bom na razpolago za vse slučaje, osebne ali trgovske vsebine, ne samo v bližini, ampak tudi za oddaljene.

Iz srca se zahvaljujem vsem onim, ki so mi bili naklonjeni tam, odkoder sem odšel. Ostane naklonjeni tudi v nadalje. Vsak čas vam bom na razpolago.

V naši st. clairski naselbini je pa tudi mnogo dela in opravila, kjer mi ne bo dolg čas. Kar si bom prihranil časa na vzhodu, ga bom uporabil za pisanje in slikovne predstave, kar bo vse le v oživljanje naših narodnih idej. Bog živi vse moje stare in nove prijatelje!

Anton Grdina.

Žrtve vojne streliva

Gorica. — Kmalu bo dvajset let, odkar je na Goriškem prenehala vojna vihra, žrtve pa še vedno zahteva. Grmade vojne streliva in drugega železja, ki so ostale po soških bojiščih v zakopih, jarkih, kavarnah in sploh v podzemlju, zapeljujejo zlasti mladino. Zasluge, ki ga vrže težko izkopani vojni material, omamlja; nihče ne misli na nevarnost, nihče se ne czira na oblastvene predpise: live vabijo in zvabijo marsikoga v smrt ali pa v življenjsko nesrečo — v pohabljenost. Skoro nedoumno je, kako so ljudje hladni, kako jih ne presune in ne prestraši nobena, še tako grozna nesreča. Vsa povojna leta se mesec za mesecem, teden za tednom, večasih dan za dnevom čujejo o žrtvah, ki jih zahteva pobiranje in iskanje vojnega streliva, kljub temu ljudje ne odnehajo. Nasprotno, vrste iskavcev vojnega "zlata" se množe in grozne nezgode tudi.

V Lokah pri Krombergu je 16-letni Volk Albin prinesel od nekod staro avstrijsko granato na domače dvorišče, kjer jo je hotel odpreti. Starejši brat, ki je poznal granato in vedel, kako zahrbtnen je njen ustroj, ga je svaril; ko pa je brat odšel, se je Albin zopet lotil usodnega dela: s kladivom je skušal odpreti vžigalnik. Nenadoma šibek pok in Albin je ležal ves razmesarjen mrtev na domačem dvorišču. Kos vžigalnika se mu je zaril v oprsje in izstopil na hrbtno, drugi kos mu je odprl lobanjo in razbil obe očesi. Nesrečnež je bil mrtev, samo "mama" je še v grozi zaklicala. 56-letni Volk Jožef je v tistem času pri nekem hlevu na dvorišču nekaj delal. Ni stal daleč od sina, a ni videl kaj ta dela, ker mu je obračal hrbet. Deli razpočenega vžigalnika sq ga zadeli v noge in mu odnesli vse meso z meč. Prihiteli so sosedje in našli Albina mrtvega, očeta pa vsega zmešanega in okrvavljenega v bližini hišnih vrat, do katerih je bil oče prišel. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je šele po dveh dneh prišel toliko k sebi, da je vprašal, kako je z Albinom — bil je že pokopan. Ker je zgubil mnogo krvi, je njegovo stanje obupno. Albin je bil zelo priden fant, ki je skrbno pomagal pri domačiji. Tisti predpoldne se je bil vrnil iz Gorice, kamor je nesel mleko, in se je šel potem lotiti smrtnega dela.

V Mirnu pri Gorici je pa drugi dan strelivo zahtevalo dve mladi žrtvi. 18-letni Lado Lestvan s Peči in 16-letni Mili Žitovec iz Japnišča sta na pobočju Krasa iskala vojni material. V škarjah nad Vrtočami, nekoliko vzhodno od Mirenskega gradu, sta našla granato, katero sta hotela odpreti. Kako sta delala, ve samo nebo. Gotovo je, da je granata nepričakovano eksplodirala in ju dobesedno raznesla. Njune smrtno ostanke so v kosih prenesli v dolino in jih pokopali na mirenskem pokopališču.

Vojno strelivo nam ne jemlje samo mnogo življenj, nam ne pušča samo številnih pohabljenec, ampak ustvarja še drugo zlo: kviri, zastrupila mladino. Z iskanjem in pobiranjem vojnega železja in streliva se

v prvi vrsti pečajo dečki in fantje. Ker je povpraševanje po tem blagu v zadnjem času zelo živo — v Gorici in okolici se je v zadnjih mesecih par novih tvrdk začelo baviti s tem poslom — gre hitro in dobro v denar. Dečki in fantiči zaslužio na ta način lepe zneske. Res, naše družine so siromašne, potrebe so večinoma povsod velike, zato ni čuda, če starši dopuste, da se njihovi otroci bavijo z nevarnim delom. Neredko se zgodi, da zbira in išče podzemeljske zaklade vsa družina z čedom na čelu vred. Vse to je sicer bridko, toda razumljivo in deloma opravičljivo. Zlo, ki se vedno bolj širi, tiči drugod. Negodni fantiči pridejo s prodajanjem tega streliva do denarja. Mislite si: pobiki, ki so kmaj odrasli šolskim klopi, ki bi se morali učiti kake obrti ali bi morali pomagati pri domačem delu, postanejo "samostojni delavci" z večjimi zneski lir v žepu. Kjer ni očetova ali materina moč dovolj krepka, se začne gorje. Mlečnoboi prično zahajati v gostilne, kadijo, preklinjajo, govore nedostojno in surovo ter se vdajajo najrazličnejšim pokvarjenostim. Če jih starši ali drugi odrasli ljudje spravljajo domov, če jim pošten gostilničar noče dati pijake, ker so že vinjeni, si nabavijo vina v steklenicah in hajd v hrib, kjer jim ni nihče za petami.

Baski

Dokler ni prišlo do španske državljanske vojne, je bilo poznane narodnostnih razmer na pirenejskem polotoku po ostalem svetu kaj površno. Navajeni smo bili govoriti o "Špancih", državljanska vojna pa je pokazala, da živi v Španiji več narodov s celo zelo razvito narodno zavestjo, ki se v govoru in pisavi pokljujejo vsaj treh povsem različnih jezikov: katalščine, katalonsčine in baščičine. Jezik Baskov ni podoben nobenemu Evropskemu jeziku in pravijo, da je tuju skoraj nemogoče, da bi se ga priučil. Vsebuje med drugim mnogo starih keltskih izrazov.

Baščično govori podrgur milijonski gorski narod, stanujoč v petih španskih provincah: Vitoriji, Alava, Viscaya, Guipozca in Bilbao. Razven v teh izrazitih baskijskih provincah pa je baščična občevalni jezik tudi v velikem delu Navare in med francoskimi Baski, ki stanujejo v Pirenejih. Baski so samozavestni, redkobeseden, ponosen narod, ki je mnogo stoletij živel politično samostojno življenje, čeprav v rahlem okvirnem sožitju z drugimi narodi. Toda po letu 1839, ko se je Španija pričela centralizirati, so tudi Baski izgubili svoj samostojen položaj in politične predprave v državi. Od tedaj gre tudi njihova borba proti madridskemu centralizmu, ki se v vseh pretresih španske države javlja več ali manj izrazito. Baski s ponosom poudarjajo, da imajo vse predpogoje za samostojno politično življenje: njihova dežela je položena ob najlepšem delu Biskajskega zaliva, s svetovnoznanim kopališčem San Sebastianom (70,000 prebivalcev). Dasi je zemlja gorata, je izredno rodovitna, ker ima dovolj vlage in milo podnebje. Toda glavno bogastvo baskijske zemlje je v njenih rudah, zlasti železni rudi. Tako se je okrog Bilbao (170,000 prebivalcev) in okolice razvila preboga železna industrija, najboljše na celim pirenejskem polotoku. Baski se dobro zavedajo, da z bogastvom svoje zemlje in pri-dnim delom svojih rok ne preživljajo le sebe, ampak tudi do-bršen del ostale Španije, katere prebivalstvo je po večini siromašno, nedelovno in fatalistično.

Izbruh državljanske vojne je Basko presenetil ločene v dva tabora. Čeprav so vsi Baski edini v zahtevi, da se jim vrnejo nekdanje fueros — predprave, bi se en del zadovoljil z pomoupravo, medtem ko drugi del zahteva popolno politično samostojnost, in bi se kvečjemu včlenil v sklop kakih neodvisnih iberijskih republik. To zahtevajo zlasti Baski v pokrajini Vizcaya in Guipozca, medtem ko bi se južni pokrajini Alava in Vitoria zadovoljili tudi s finančno in upravno avtonomijo. Pod temi vidiki so v sedanji državljanski vojni Baski razdeljeni na dva dela: zmernejši so stopili na stran generala Franca in se bore v nacionalističnih vrstah, medtem ko je severni in zapadni del na strani madridske vlade.

Za španske katoličane je bilo že dolgo značilno, da se zaradi posebnih političnih razmer (nadvlada Kastilije nad ostalimi pokrajinami) bili neprestano hudo sprti med seboj. V ospredju njih zanimanja na eni in drugi strani so stali politični interesi, ki so ovirali razgled na ono, kar bi jih kot katoličane in sinove iste matere Cerkve moglo družiti ali vsaj zbliževati. Tako je mogoče tudi v sedanjem bratomornem klanju dobiti vsak čas kakega "vikarja" ali "kanonika" in sploh "uglednega člana duhovskega stanu," kakor to beremo v propagandnih članih Kominterne, ki z vso silo agitira za ljudsko fronto, za "demokracijo" proti "fašizmu." Ze beganje katoličanov so takšne izjave "uglednih katoličanov" zelo dobro sredstvo, zato komunisti polagajo veliko važnost na to, da jih čim več zberejo in pošljejo v svet — v trdni veri, da se bo dobil kak naiven katolik ali celo katoliški list ali revija, ki jih bo ponatisnil, češ, le pogledjte katoličani, da vam ljudske fronte niso nevarne. Pri tem pa večina katoličana ne ve, da španski katoličani žal nimajo tiste idejne enotnosti in miselne povezanosti med seboj, kakor pa jo kažejo španski levičarji: anarhisti ali komunisti. Le-ti nastopajo enotno za enotnimi cilji, medtem ko je med katoličani polno pokrajinsko nacionalno označenih taborov, ki jih nasprotnik po mili volji izrablja v svoj prid.

To je tudi primer z Baski, ki so brez dvoma najboljši katoličani pirenejskega polotoka. Pri njih ni anarhizem niti približno tako globoko prodril kakor med Katalonci. Tudi komunisti skoraj nič ne pomenijo. Baski imajo lepo razvito družinsko življenje, spoštujejo stare navade in so posebno iskreni častilci Matere božje. Dobro polovico teh katoliških Baskov vidimo, da se v sedanji državljanski vojni kakor levi bore na rdeči strani — zato, ker jim je vlada ljudske fronte obljubila politično samostojnost. Zanimivo je, da so jih njihovi škofje svarili pred sodelovanjem s marksisti, toda, tudi v tem primeru so se našli zopet drug teologi, ki so pomirili njihovo vest ...

Pri tem je pa danes več kot gotovo, da Baski tudi v primeru, da Kominterne v Španiji odnese zmago, ne bodo tega dobili, kar naivno pričakujejo od levičarjev. Ako zmaga Kominterne — kar pa se ne zdi preveč verjetno — bi dobili na iberiskem polotoku zvezo "iberijskih republik," kakor imamo v Sovjetiji zvezo sovjetskih republik. Tudi v Sovjetiji žive različni narodi, nad 60 jih je — toda kakšno politično samoupravo uživajo! Pač, nekaj na papirju, toda o politično samostojnih narodih ne more biti niti govora! Po novi ustavi še manj kot po stari.

Kar ima na primer Ukrajina ali Bela Rusija, predstavlja zgolj nekaj malenkostnih upravnih

pravic, toda vsak švicarski kanton ima desetkrat večjo samoupravo! Kajti tisti, ki ima v boljševizmu glavno besedo je stranka, le ta pa je najstrožje centralistično urejena. Tako nekako bi se tudi Baskom godilo v obljubljeni "zvezi socialističnih iberijskih republik." Dokaz od strani levičarjev je bil že doprinešen v dobi vlade ljudske fronte. Tedaj so Baski zahtevali, da se ukinejo za njih deželo protiverski zakoni, ki so jih levičarji izglasovali v madridskem parlamentu. Njih zahteva pa je bila gladko odbita. Tisti, ki so bili najbolj proti takšni "izjemi," so bili baš Baski sami, seveda oni, ki pripadajo liberalnemu in levičarskemu taboru. Če zmaga Kominterne, potem seveda ne bodo Baski katoličani tisti, ki bodo odločevali o usodi svojega naroda, pa čeprav morejo govoriti v imenu večine, ampak bo tistih par stotin baskijskih komunistov, ki bodo merodajni. Saj v Sovjetiji komunistična stranka še danes ne šteje niti 10,000,000, pa vlada nad 170 milijonskimi narodi. Baskiški škofje so torej imeli popolnoma prav, da so svarili svoj narod pred zvezo z ljudsko fronto.

Usluge, ki so jih Baski rdečkarjem napravili, so za Madrid neprecenljive vrednosti. Najprej se Largo Caballero, "španski Lenin," na osnovi tega zavezništva neprestano pred svetom sklicuje, da "ni proti veri," češ, pogledjte, saj so Baski naši zavezniki in ti so vendar odlični katoličani. Potem so Baski že takoj spočetka državljanske vojne s svojim silovitim odporom, ki so ga nacionalistom nudili pri Irunu in San Sebastianu dejansko rešili Madrid in mu dali časa, da se je pripravil na obrambo. Do danes so vezali toliko vojskih sil Francove armade, da ovirajo vojne operacije na vseh bojiščih. Kajti Baski naravnost slove po svoji že legendarni hrabrosti, hladnokrvnosti in vojaški vztrajnosti in je največja tragedija tega maleda naroda, da Franco nima v svoji vojski nobenih čet, ki bi bile Baskom enakovredne razen onih Baskov, ki se bore na njegovi strani ...

Razumljivo, da se je Franco le nerad odločil za ofenzivo na Bilbao, ker pozna vse vojaške vrline svojega nasprotnika. Končno je pa moral to storiti, ker je Kominterne pošiljala vedno več orožja in čet v baskiška obmorska mesta z namenom, da se za hrbtno nacionalistične armade ustvari silna rdeča armada, podprta od Baskov in asturskih rudarjev, ki bi v ugodnem trenutku odločila vojno srečo v prid Kominterne. Tako je lepa dežela Baskov postala prizorišče najljutejših bratomornih bojev. Uničena mesta, požgane vasi, opustošena polja in vinogradi in na tisoče padlih moških in fantov, to je zaenkrat žalostna bilanca maleda naroda, ki se v dobri veri bori za uresničenje svojega stoletnega sena: biti svoboden in na svoji zemlji svoj gospod. Francova ofenziva proti Baskom pa je tudi dokaz za okornost in kratkovidnost njegove politike, ki ni znal tega hrabrega naroda s priznanjem njegove politične samostojnosti pridobiti zlepa na svojo stran. To so neodpušljive politične napake, ki utegnejo tudi za eventualni Francov vojaški uspeh postati usodne.

"Slovenec."

Če verjamele al' pa ne

Zena pokara svojega moža: "Pa le kako si mogel izgubiti poročni prstan?"
"Kaj ti nisem že stokrat rekel, da mi zašji luknjo v žepu pri telovniku!"

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po romskem tiskarstvu K. Maza

O dobri Ali —! Tvoja "umetnost" je še zelo v povojih! Tako sem si mislil, na glas pa sem dejal:

"Že mnogo takih ur sem videl. Pogledaj si mojo uro! Leta kaže, mesece, ure, minute in sekunde." Vzel jo je v roko in jo ves zavzet gledal.

"Allah akbar —! Allah je velik —! Kje si dobil tako uro?" "Iz našel jo je urar v moji domovini."

"Gotovo je draga?"

"Menda. Pa prejel sem jo v dar."

"Ali se da odpreti?"

"Tudi."

"Odprj jo, odprj jo! Da vidim, kako je sestavljena."

"Ni časa, da bi uro ogledovala. V Džnibašiji jo boš videl."

"Torej moraš res koj odpotovati?"

"Nemudoma. Poprej pa še bom napisal tvojemu dobremu očetu nekaj besed prav kakor ti isti starček, ki si mi o njem pravil."

"Take besede?"

"Take, ki mu bodo dajale tolažbo v njegovem trpljenju."

"Iz vašega svetega pisma?"

"Da."

"Pojd! Veselilo ga bo."

Vrnila sva se k očetu.

"Oče," je pravil Ali, "se še spominjaš tistega starčka, katoličan je bil? Napisal mi je besede iz svetega pisma katoličana in mi naročil, naj se jih na pamet naučim in naj jih nikdar ne pozabim in se vedno po njih ravnam —. Se veš?"

Starček je pomežiknil.

"Tale effendi je tudi kristjan in bi ti rad napisal nekaj besed iz svetega pisma v tolažbo. Prebral ti jih bom."

Vzel sem listek papirja iz svojega žepnega zapisnika in mu napisal besede iz Pavlova pisma na Rimljanje 14, 8:

"Ako živim, živim Gospodu, ako umrem, umrem Gospodu. Najsi torej živim ali umrem, Gospodov sem."

Ali jih je prebral očetu.

Starčeku so solze porosile lica. Krenil je z očmi in gledal svoje roke. Nisem razumel njegove kretnje, Ali mi jo je razložil:

"Prosi te, effendi, da mu podaš roko!"

Dal sem mu roko in mu obrišal solzne oči.

"Allah je usmiljen, moder in pravičen," sem rekel. "Povezal je tvoje ude, da bi tvoja duša tem svobodnejše in nemoteno občevala z njim. In ko se bo tvoja duša ločila od telesa in bo srečala na mostu v večnost angela, ki prečenjuje dela umrlih, bo na njegovih tehtnicah tvoja vdanost, ki z njo prenašaš svoje trpljenje, obilo odtehtala vse, kar si morebiti kedaj v življenju zagrešil. Naj ti sije zarja nebeških radosti!"

Zaprj je oči in na njegovo gubasto lice je legel blažen mir.

Odšla sva.

"Res se ti mudi, effendi?" je dejal Ali zabriženo.

"Da. In ti pojdeš z menoj!"

"S teboj? Kam?"

"V Džnibašiji k tvoji nevesti. Še danes bomo obhajali zaročilo."

Dobri urar je bil ves iz sebe. Kar skočil je in pohitel za kočjo po konja. Počakala sva s Halefom.

Pred kočjo se je nabralo vse polno kabaških vaščanov. Eni so zijali v naju in naju gledali kakor bitji z drugega sveta, drugi pa so na ves glas pripovedovali in spet pripovedovali razburljive dogodke tistega dne in si jih po svoje razlagali. Gotovo dolgo niso mogli pozabiti vratonolne dirke, še manj pa, da se je moral mogočni kjaja tako ponižno pokloniti tujemu effendiju, katerega bi bil rad v

ječo vtaknil —.

Ali je prišel in skokoma smo oddirjali. Mudilo se mi je, v skrbeh sem si bil za Očko in Omarja.

Spotoma sem poklical Halefa k sebi. Rad bi bil vedel, kod so hodili, da sem jih vso noč zaman čakal.

"Kje ste pa tičali vso noč? Čakal sem, pa vas ni bilo —. Ste pot zgrešili?"

"Ne, effendi! Jezdili smo točno po poti, ki si nam jo popisal. Ampak —."

Obtičal je in po strani pogledoval po meni, da vidi, ali sem dovolj dobro razpoložen in ali bi mi smel povedati svojo neprijetno novico.

In bil sem dobre volje.

Vsikdar sem se potrudil, da sem v občevanju z bližnjim premagal samovoljnost in muhavost. Muhav, čmeren človek mi je zopern. Mogoče je vsekakor, da se te včasih loti slaba volja, da ti gre kaj navzkriž, ni pa lepo, celo zelo grdo je, če kažeš svojo slabo voljo bližnjemu, svoje muhe, kakor pravimo.

Dolžni smo bližnjemu, da se v takih trenutkih obvladamo, da smo vedno enako prijazni in vljudni. Le kdor bo samega sebe v takih položajih obvladal, bo vladal tudi nad drugimi.

Sicer pa tudi ni bilo razloga, da bi bil slabe volje. In če bi tudi bil, bi ne bil smel žaliti in žalostiti svojega zvestega Halefa. Rešil me je iz zelo sitnega, skoraj nevarnega položaja. Da ni prišel o pravem času k Sabanovi kočji, kdo ve, kako bi se mi še bilo godilo. Razen tega sem srečno spet dobil nazaj svojega dragocenega vranca, — res ni bilo vzroka, da bi bil muhast.

Kljub temu pa sem se naredil, kot da sem jezen in čmeren. In morebiti prav zato, ker sem bil dobre volje. Pošaliti sem se hotel. Rad bi bil Halefa razveselil s tem večjo prijaznostjo. In ko nisem odgovoril, ampak le temno gledal pred se, je nemirno menal na sedlu in končno boječe vprašal:

"Effendi, ali nisi dobre volje?"

"Ne."

Prestrašil se je.

"O joj —!"

"Čemu javkaš?"

"Ker ti moram neko novico povedati."

"Kako?"

"Ki te bo še bolj ujezila —."

"Tako!"

"In zato me je strah —."

"Kaj pa se je zgodilo?"

"Velika nesreča —."

"Povej vendar!"

"Ušel je —."

"Kdo?"

"Zadnji —."

"Govori vendar!"

"Saj veš —."

"Nič ne vem. Povej in ne kvasi!"

"Zadnji kawwas."

Končno je bilo zunaj —.

Globoko je vzdihnil, da sem ga čul vkljub topotu kopit.

"Hvalabogu!"

Iznenaden je šinil okoli. Takega odgovora seveda ni pričakoval.

Omeniti moram, da nam je odrinski kadi dal na pot tri kawwase, ki bi nam naj bili pomagali prijeti Manah el-Baršo, Barud el-Amazata in ubeglega jetničarja. Dva kawwasa sta nam ušla že koj kmalu za Odrinom, le eden nam je ostal še zvest. Slabi jezdec so bili, za sitnost bi nam bili in nadlego, zato sem bil vesel, da sem se jih iznebil.

"Kako praviš —?" se je čudil Halef.

"Hvalabogu pravim, da je šel."

"Effendi, ali sem te prav razumel?"

1937	JUNIJ	1937
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JUNIJ

13.—Piknik društva Na Jutrovem št. 477 SNPJ pri Joseph Zornu.

13.—Društvo Združeni bratje št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuški farmi.

13.—Društvo sv. Rešnjega Telesa fare sv. Lovrenca priredi piknik v Maple Gardens.

13.—Društvo Collinwoodske Slovenke SDZ ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

20.—Svetovidski oder: očetovska proslava, v dvorani šole sv. Vida.

20.—Društvo Clevelandski Sloveni št. 14 SDZ ima piknik na Stuški farmi.

20.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ obhaja 35-letnico svojega obstanka z blagoslovitvijo nove zastave.

20.—Piknik fare sv. Kristine na Špelkovi farmi.

27.—Društvo Prijatelj št. 215 SSPZ priredi piknik na Stuški farmi.

27.—Društvo Danica št. 34 SDZ priredi piknik na Zornovi farmi na Bradley Rd.

27.—Društvo Kranj priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

JULIJ

4.—Hrvatsko društvo "Kolo hrvatskih sinov i kćera" priredi piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

5.—Piknik Euclid Rifle kluba na Močilnikarjevi farmi.

11.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ priredi piknik na Stuški farmi.

11.—Piknik Slovenske zadruge na Močilnikarjevi farmi.

18.—Društvo Brooklynski Sloveni št. 48 SDZ ima prvi piknik na Zornovi farmi na Bradley Rd.

18.—Črički imajo piknik v Maple Gardens.

25.—Baragov dan, ogromna prireditev v Puritas Springs parku.

25.—Društvo Washington št. 32 SZZ priredi piknik na Stuški farmi.

25.—Klub Slovenskih gročarstov in mesarjev v Collinwoodu priredi svoj letni piknik na Pintarjevi farmi.

25.—Društvo št. 403 H. B. Zajednice iz Newburga priredi piknik na cerkvenih prostorih v Maple Heights, O.

AVGUST

1.—Piknik župnije Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.

8.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

15.—Društvo Slovenski Napredni Farmer št. 44 SDZ priredi piknik v proslavo 10-letnice obstanka pri Antonu Debevcu v Madisonu, O.

15.—Slovenska šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

29.—Podružnica št. 32 SZZ praznuje 8. obletnico.

SEPTEMBER

4.—Skupna društva SSPZ, Olimpiada, tri dni, v avditoriju S. N. Doma.

11.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

25.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

2.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

9.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Radniška organizacija, koncert v avditoriju S. N. D.

23.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Carniola Hive št. 493 TM, ples v avditoriju S. N. Doma.

31.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

31.—Jesenski koncert pevskega društva "Zvon" v S. N. Domu na 80. cesti.

NOVEMBER

7.—25-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

7.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi jesensko zabavo v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

13.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

14.—Jesenski koncert mladinskega pevskega zbora Črič-

ki v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

20.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

21.—Pevsko društvo Lira, koncert v avditoriju S. N. D.

27.—Variety Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

1935

JANUAR

1.—Proslava 25 letnice obstoja društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ obhaja 10-letnico obstanka v S. N. Domu.

IZ DOMOVINE

—Obešenec v gozdu. Domačini od Sv. Katarine so v gozdu Ravniku nad Toškim čelom našli neznanega obešenca. Truplo je viselo pod bukvi najbrž že več dni. Obešenec je imel na sebi čedno temno obleko. V njegovih žepih so orožniki našli razne papirje, med drugim tudi izkaz zasluzka z neke nove stavbe pod vodstvom inž. Kasala v Šiški na ime Peter Kogoj.

Pozneje so dognali, da gre res za 36-letnega zidarskega delavca Petra Kogoj, ki je stanoval od meseca marca v Kosezah, zaposlen pa je bil na raznih stavbah v okolici. Doma je bil iz Vojskega na Primorskem, in ima v Ljubljani sorodnike. Od doma je šel že 1. maja in je dejal, da se je namenil na prijeten izlet. Kaj ga je gnalo v obup, ni znano.

—Ljubljanski zdravnik žrtve smučanja. Mladi ljubljanski zdravnik dr. Marjan Bukovec, zdravniški volonter v splošni bolnišnici, sin znanega slovenskega javnega delavca in čebelarja g. Bukovca v Ljubljani, se je smučal na snežiščih v okolici Sedmih triglavskih jezer. Pod sedlom Hribarice pa je strmo zavozil navzdol. V zaletu pa je odletel v stran in priletel na skale, kjer si je razbil lobanjo. Truplo nadarjenega zdravnika so prepeljali v Ljubljano. Pokojnik dr. Marjan Bukovec še ni štel 30 let. Bil je ljubitelj planin in za to svojo ljubezen je moral dati življenje.

—Nenadna smrt uglednega gospodarja. V Kamniku pri Preserju je v 75. letu starosti preminil Andrej Petelin, po domače Erjavček. Pri delu mu je namreč padel težji hloh na prsi in trebuh in ga pritisnil tako hudo, da je nesrečni mož takoj

izdihnil. Pokojnik je bil dalje časa župan in odbornik preserske občine. Užival je splošen ugled kot skrben gospodar.

—Prostovoljna smrt kmeta pesnika. Te dni so našli 46-letnega Franca Preglja iz Gradca pri Litiji obešenega. Pokojnik je bil v tem okolju najbogatejši kmet. V vasi Gradcu je imel toliko sveta, da ga je oddajal v najem. Pokojnik je bil čisto slovskega značaja. Dosti je čital in knjige so ga pripravile do tega, da je začel tudi sam pesnikovati. Njegove prigodnice so napravljale premnogim obilo dobre volje. Naposled tudi Greguc ni prizanesla gospodarska stiska. Zadnje dni je prodal svojemu prijatelju nekaj zemlje. Domači so trdili, da je bil oče poslednje dni precej zamisljen. Ostal je kar doma, hodil je od hiše do gospodarskih poslopij in si je večkrat zaskrblo segel v lase. Očitno je prestajal hude notranje borbe. V duševni pobitosti se je odločil, da si konča življenje. Pokojnik ima po Sloveniji gotovo precej prijateljev in znancev še iz svetovne vojne. Po prevratu se je na Koroškem boril okrog Djekš nad Velikovcem.

—Mrtvega s prestreljeno glavico so našli v občestnem jarku pri Spodnji Polskavi 24-letnega posestnikovega sina Leopolda Resnika iz Škol na Dravskem polju. Poleg trupla sta ležala kolo in samokres, iz katerega si je pognal v desno sence kroglo. Pri Resniku so našli dve poslovilni pismi, in sicer prvo na starše, drugo pa na ljubico.

—13-letna deklica se je ustrelila. V Rakovcu v bližini Vitana se je 13-letna hčerka lovškega čuvaja Grabnerja, ki je uslužben pri grofu Turnu, ustrelila z lovsko puško. Rozalija je bila zelo živčno bolna in se je za vsako malenkost razburila. Tik pred dogodkom se je sprla s služkinjo, nato pa je zbežala v sobo in se zaklenila. Nekaj trenutkov za tem so slišali strel in našli otroka mrtvega.

—S srobotom se je obesil. Te dni je našel posestnik Klinc iz Vin, ki vozi les k zagorskemu rudniku, blizu ceste obešenca, obešenega s srobotom na hrško. Poklicjal je v bližini zaposlene rudniške delavce. Potrudili so se, da bi obešenca rešili, toda vsi poskusi so bili zaman. V obešencu so spoznali upokojenega rudniškega čuvaja Martina Stibriča iz Zagorja. Čudno, da je bilo obupno dejanje storjeno prav v kraju, ki ima starodavno ime Gavge. Tu so v starih časih obešali zločince. Vzroki, ki so gnali dobrega moža v smrt, niso čisto jasni. Mož je bil videti zadnji čas zelo potr. Z ženo sta prebivala v hčerkinu novi hiši.

DNEVNE VESTI

Rockefeller je zapustil "samo" 25 milijonov

White Plains, N. Y. — Tukaj so odprli oporoko John D. Rockefellerja, v kateri zapušta svojo imovino dedičem. Vsa imovina je vredna nekako 25 milijonov dolarjev. Seve, vse drugo svoje premoženje je razdelil med dediče še pred svojo smrtjo in bo tako podvrženo davkom samo teh 25 milijonov dolarjev. Svoje čase so računali, da je vreden Rockefeller dve milijardi dolarjev. V svojem življenju je daroval Rockefeller raznim dobrodelnim institucijam preko \$500,000,000.

Anglija se trudi, da prepreči evropsko vojno

London, 5. junija. Anglija se je včeraj pridružila Nemčiji in Italiji ter je poslala protestno noto španski vladi v Valenciji. Anglija protestira, ker španske vladne bojne ladje napadajo parnike nevtralnih držav. Obenem

je Anglija dala indirektno razumeti vladam v Berlinu in v Rimu, da smatra njih pritožbe napram španski socialistični vladi za upravičene. S tem korakom namerava Anglija preprečiti splošno evropsko vojno, ki grozi že ves teden.

Kubanski kongres je za pomiloščenje jetnikov

Havana, Kuba, 4. junija. Poslanska zbornica kubanskega kongresa je sprejela predlog, glasom katerega bo pomiloščenje tisoče obtožencev in jetnikov, ki so zakrivali osebne ali politične zločine. Predlog gre sedaj v senatno zbornico, kjer pa bo naletel na ostro opozicijo. Postava je narejena tako, da ko pride v veljavo, se bodo izpraznile skoro vse ječe v republiki Kuba.

2,000 parov poročenih v Londonu radi Windsorja

London, 3. junija. Ob isti uri, ko se je poročil vojvoda Windsor, bivši angleški kralj, z ameriško razporočenko Mrs. Warfield, se je poročilo v Londonu in v ostalih večjih mestih Anglije nad 2,000 parov. Vsi so izjavili, da bi radi ohranili v spominu dan svoje poroke, ki je bil isti dan, ko se je poročil edini odstopni angleški kralj v zgodovini Anglije. Poročni uradi so bili oblegani dva dni pred drugim junijem.

MALI OGLASI

Soba
se odda, jako lepa in pripravana.
1167 E. 74th St. (134)

Naprodaj je
hiša, ima šest sob, 701 E. 159th St. Jako nizka cena. Za podrobnosti vprašajte pri odvetniku John L. Mihelichu, administrator, 702 Engineers Bldg., telefon CHerry 7106. (133)

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POŠTIVOM
Pošlivo in vse potrebščine za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

V SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA DOBREGA IN NIKDAR POZABLJENEGA OČETA

Johna Kromar

ki je odšel v večno življenje dne
7. junija 1936.

Ljubi oče, mirno spite v kraju večnega mira, duša Vaša naj uživa večno slavo pri Bogu.

Nismo Vas še pozabili, v srcih Vas še hranimo; da bi enkrat se združili, to Boga mi prosimo.

Zaljubljeni
hčere in sinovi.

Billy Rose, katerega dve ogromni predstavi sta višek Velike jezerske razstave v Clevelandu, ki bo trajala do 6. septembra, je rekel, da bi bila Venus de Milos predebelata za njegov zbor in tudi če bi imela roke, bi morala nekoliko skušati, predno bi lahko predstavljala tipične ameriške krasotice, ki so v njegovem zboru. — Več kot 5,000,000 ljudi bo obiskalo to ogromno jezersko razstavo letošnje poletje.

Roža sveta

POVEST IZ DOBE TRETJE KRIŽARSKE VOJSKE

Angleški spisal: H. R. HAGGARD

Prevel: I. M.

Rozamunda ga je pogledala z nejevoljo, ki se je borila z hasmehljanjem v njenih črnih očeh; zamrmrala je, da mora poskrbeti Godvinu goveje juhe in odšla je za očetom.

"Bolj prijazno bi bilo, ako bi nama rekla, da se veseli najine odlike," je rekel Wulf po njenem odhodu.

"Morda bi bila, ako bi ne bilo tvojih neumestnih šal, Wulf!"

"Ne, jaz nisem imel namena šale zbijati. Zakaj bi se pa ne mogla poročiti s kakim vitezom?"

"Da, toda s katerim? Ali bi bilo nama všeč, brat, ako bi bil to kak tujec?"

Wulf je na te besede zarudel.

"Oj," je rekel Godvin; "ti ne pomisliš, predno izpregovoriš, in vendar bi ti nikoli ne škodovalo."

"Tam na pomolu je ona prisegla —" je segel Wulf v besedo.

"Pozabi, kar je prisegla. V taki uri izrečenih besedi se ne sme spominjati v škodo kakega dekleta."

"Gola resnica, brat, prav imaš kot vedno! Jezik mi vedno uteče, a navzlic temu si ne morem pregnati onih besedi iz glave, pa kdo izmed naju —"

"Wulf!"

"Hotel sem reči, da je nama danes sreča mila. Oj, srečna je za je bila to! Tak boj, kakor ga ne bi mogel sanjati. In midva sva zmagala! In sedaj sva oba dva živa in viteštvo naju čaka!"

"Da, obadva živa, za kar gre ti hvala, Wulf. Kar se pa tiče sreče, moram reči, da je taka, da se pogosto izpreminja in morda naju ukani, predno bo vse gotovo."

"Ti govoriš kot duhovnik, ne kot oproda, ki postane vitez radi male brazgotine na glavi. Kar se tiče mene, bom poljubljaj srečo, kadar bom mogel, ako se mi pa pozneje izneverim —"

"Wulf," je zaklicala Rozamunda izza zavese, "nehaj vendar že govoriti na ves glas o poljubljanju, prosim te lepo, pa pusti Godvina spati, ko je tolikanj potreben počitka." In stopila je v sobico s skodelico goveje juhe v roki.

Nato je Wulf sam zase mrmral, naj gospi ne poslušajo, kar jih ne briga, zgrablj svoje berglje in odšel iz sobe.

TRETJE POGAVLJE

Godvin in Wulf — viteza

Zopet je minul mesec dni. Godvin je bil še vedno slaboten, vendar se je lahko reklo, da sta brata do dobra okrevala. Zadnjega dne meseca novembra okoli dveh popoldne je zavlil slovesen sprevod iz starega gradu Steeple. Spredaj je jezdilo mnogo popolnoma oboroženih vitezov, pred njimi so nosili služabniki njih prapore. Za tem je prijezdil stari sir Andrej D'Arcy, prav tako oborožen, v spremstvu oprod in služabnikov. Spremljala ga je njegova ljubka hči gospica Rozamunda, oblečena v krasno obleko pod kožuhozinastim plaščem; jezdila je ob njegovi desnici in sicer na istem konju, na katerem je preplavala Mrtvaški zaliv. Za stricem sta se prikazala brata Godvin in Wulf, skromno opravljeni kot prostaka, za njima pa nju opredi, sinova iz plemeniških hiš Salcote in Dongie. Na koncu sprevoda pa je jezdilo še več vitezov, oprod, najemnikov različnih vrst in služabnikov, ki so stopali in tekali s svojimi ženami in otroci za jezdec.

Prišedši skozi vas se je sprevod obrnil na levo pri velikem oboku, kjer je bil mejnik samostanskega ozemlja, ter se obrnil proti kake dve milji oddaljeni

stangatski opatiji, in sicer po poti, ki je vodila med obdelano zemljo in močvirjem, ki je bilo vselej ob visokem pritoku morja preplavljeno. Dospeli so do kamenitih samostanskih vrat, ki so dale kraju ime Stangate. Tukaj so jih vsprejeli menihi in pripor Ivan Fic Brien. Bil je čistiljiv, sivolas mož, oblečen v široko rokavasto, črno haljo; pred njim pa je stal duhovnik s srebrnim križem v roki. Tukaj se je sprevod razdelil; Godvina in Wulfa so peljali skupaj z nekaterimi drugimi vitezi v njihovimi opredami v samostan, glavni sprevod pa se je podal v cerkev ali pa ostal pred vrati.

Prišedši v samostan so peljali oba viteza v sobo, kjer ju je čakajoči brivec ostrigel in obrijl; odtod so ju povedli pod vodstvom dveh starih vitezov, sir Rogerja de Merce, v dragoceno kopel. Ko so ju oprde slekli, sta se kopala; sir Anton in sir Roger pa sta jima govorila skozi zavese o važnih dolžnostih njunega poklica ter končala s tem, da sta ju občila z vodo ter njima zaznamenovala telesi z znamenjem križa. Oblečena so nato slovesno peljali v cerkev, kjer so njima in njunim oprodom dali pred vhodom vina.

Tukaj so ju najprej oblekli v belo oblačilo v znamenje čistosti njunih src; nato v rudečo haljo, ki ju je opominjala na kri, ki treba, da jo prelije za Kristusa, ako bi bila poklicana, in naposled v dolg, črn plašč, znak smrti, ki se naj je vsi spominjajo. Tako oblečenima so prinesli oklepa ter ju položili pred nju na oltarjeve stopnice, za tem pa se je napotila cela družba proti domu, le Godvin in Wulf z oprodami in duhovnikom sta ostala vso dolgo zimsko noč, zatopljena v molitvah, v cerkvi.

Godvin se je opiral s komolcem na nagrobni spomenik, ki je kril srce njegovega očeta, mo-

li je in razmišljal resno o nalogah svojega življenja. Razne podobe iz svojega življenja je videl pred seboj. Videl je žive sanje o svoji bolezni, ko se je gledal mrtvega, in o tem, kaj utegne biti prava dolžnost človekova. Biti vrl in pošten? Goto-vo. Boriti se za Kristusov križ proti Saracenom? Gotovo, ako usoda nanese tako. Kaj še več? Odpovedati se svetu in preživeti svoje življenje v molitvah kot oni duhovniki v temi za njim?

Ali ne bo smel več misliti na Rozamundo?

In vzpričo te misli je njegov duh omahoval čelo na onem svečanem kraju in ob uri posvetitve, kajti tedaj se je prvokrat zavedel, da mu je Rozamunda več nego ves svet, več nego življenje. Ljubil jo je s svojim čistim srcem in pred Bogom je tukaj njej v službo posvetil dušo in telo. Pa kakšno vrednost bi ona polagala na tak dar? Kaj, če bi kak drug mož — — —

Poleg njega je klečal njegov brat Wulf; opiral se je s komolcem na oltarno ograjo, upiral svoje oči na svitli oklep, ki ga bo nosil v boju — mogočen človek, vitez vitezov, neustrašen, plemenit, odkritosrčen, skratka tak, kot bi ga vsakdo moral ljubiti ali se ga bati. In on je tudi ljubil Rozamundo. Godvin je bil o tem prepričan. In ali ni Rozamunda morda ljubila Wulfa? Bridka ljubosumnost se ga je polotila. Da, celo tam in ob tisti uri se je lotila Godvina črna zavist in ga razjedala tako hudo, da mu je pot tekla po čelu.

Ali naj se odpove upanju? Ali naj beži pred bojem iz strahu, da ne bi bil morda poražen? Ne, boriti se je hotel dalje z vso čistjo in poštenostjo, pa če bi bil premagan, vzprejeti svoj ousodo kot pristojno vrlému vitez — brez bridkosti, pa brez sramote. Bil je v rokah usode; iztegnil je svojo roko, jo položil svojemu bratu okoli vratu, ki je klečal poleg njega in kmalu se je glava utrujenega Wulfa nagnila zaspala na njegovo ramo, podobno kakor se povzela glava otrokova na materino srce.

"O, Jezus," je Godvin ječal v svojem sreč, "daj mi moč, da premagam to strast, ki bi me mogla navdati s sovraštvom do svojega brata, ki ga ljubim. O Jezus, daj mi moč, da bom mo-

gel prenašati, ako dobi on prednost pred menoj. Naredi me popolnega viteza — močnega za trpljenje in potrpljenje, takega, da se bom celo radoval, ako bodo drugi izvoljeni pred menoj."

Naposled se je začelo daniti in solčni žarki so se vili kakor zlate sulice skozi okno ter prodirali skozi mrak po dolgi cerkvi, ki je bila sezidana v obliki križa. Začulo se je glasno petje in skozi vrata je stopil pripor v polni opravi, spremljan od menihov strežnikov, ki so vihteli kadilnice. Sredi ladje se je ustavil, se podal proti spovednici in pozval Godvina, da mu sledi.

In šel je tja ter pokleknil pred svetim možem in mu odkril svoje sree. Spovedal se je svojih grehov. Obtožil se je svojih dušnih bojov, v katerih je omahoval. Pripor ga je osrčil, dal mu je poguma za življenje in njegove borbe. "Pojdi, čisti vitez Kristusov, ne boj se ničesar, nadejaj se plačila ter vzemi seboj blagoslov Kristusa in njegove svete cerkve."

Olajšanega srca se je vrnil Godvin k oltarjevi ograji. Za

njim je tudi Wulf opravil spoved. Lahko mu je bilo po spovedi. Razgovoril se je s spovednikom, kako se mu je vستي glede Rozamunde, ki jo je tudi on ljubil, in glede brata Godvina. Sklenil je tudi on, da se zaradi ljubezni do Rozamunde neče nikoli pregrešiti proti ljubezni do svojega brata, ki mu je bil vedno vzor, dasi ga ni tako posnemal, kakor bi bilo prav. Tudi on je kočljivo zadevo z Rozamundo prepuštil slepemu naključju, ki naj odločuje med njim in med bratom. Poznal je svojo slabotno vihravost, zato je po spovedi posebno zato molil, da bo v svojih sklepih vztrajal tudi ob skušnjavah.

Med sveto mašo sta novince prejela sveto obhajilo in storila obljube po določenem redu. Odtod so ju peljali nazaj v samostan, da se nekoliko okrepečata; bila sta tega po dolgem pončnem bdenju v mrzli cerkvi zelo potrebna; tukaj sta ostala nekaj časa, sedela sama v priporjevi celici in se pečala s svojimi lastnimi mislimi.

(Dalje prihodnjic)

WOLFF HEATING CO.

GRELNI INŽENIRJI
GORAK ZRAK, PARA, VROČA VODA, AIR CONDITIONING

Popravljalni deli za vse vrste boilerje in furnance

DO 3 LETA ZA PLAČANJE

Postavite si grelni sistem in začnite plačevati v septembru

Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik

715 East 103rd Street GLEenville 9218

Vabijo se tudi naročniki izven mesta

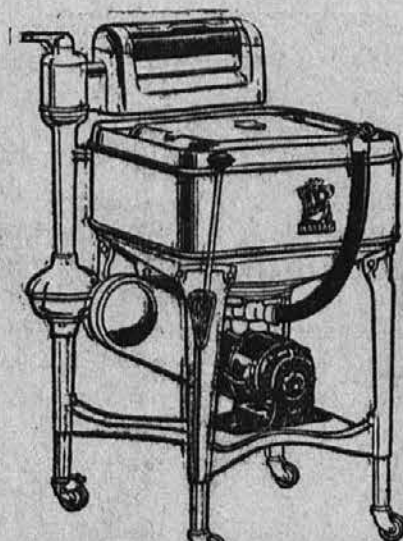
Ali ste že videli novi

MODEL 32 MAYTAG

majhni stroški

PRI PRANJU,

KI PRIHRANI NA OBLEKI

MODELS AS LOW AS \$1.00 PER

P RATTI doma po Maytagovem načinu, je udobno in ekonomsko. Pere vestno in čisto, vendar tako nežno, da traja obleka ilje... in sanitarni pogoji so pod vašo lastno kontrolo. Prijublj se vam bo vsem prostoru, iz enega kosa vlt aluminast čeber, gyrtator pralni obrot, prostor za milnico, novi, izboljšani valjčni izžemalce ter druge Maytagove iznajdbe, ki mu dajo prvo mesto med pralniki.

Lahko kupite pristen Maytag za samo \$69.50 model 110

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnika

6104 St. Clair Ave.

ENDicott 3634

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest o veliki izgubi preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

Anton Nagel

ki je po osem dnevni bolezni in previden s sv. zakramenti izdihnil svojo blago dušo dne 7. maja 1937. Doma je bil iz fare Šmihel pri Novem mestu in je bil rojen leta 1887. K preranemu večnemu počitku smo ga položili dne 10. maja na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejemo se posebno lepo zahvaliti Mrs. Anna Valentinič, Mrs. Anna Grablovic, Mr. Frank Zupančič in Mr. Joseph Ban in vsem drugim, ki so nam bili v pomoč in tolažbo na en način ali drugi v teh najbolj žalostnih dnevih. Ravno tako tudi lepa hvala vsem, ki so ga prišli pokropit, vsem, ki so čuli in molili ter se udeležili pogreba.

Iskreno se zahvaljujemo za krasne vence, ki so v zadnji pozdrav okrasili krsto dragega ranikega in sicer: Mr. Mike Nagel in družina iz Bulger, Pa., Mr. Frank Nagel in družina iz Detroit, Mich., Mr. in Mrs. Frank Zupančič Sr., Mr. in Mrs. Frank Zupančič Jr. in družina, Mr. in Mrs. Fred in Mary Zupančič in družina, Mr. in Mrs. George in Anna Gabel in družina, Mr. in Mrs. Joseph in Caroline Ban in družina, Mr. in Mrs. Joseph in Jennie Zupančič in družina, E. 66 St., Mr. in Mrs. Frank in Rose Skufca, Mr. in Mrs. Frank in Mary Mrvar in družina, Mr. in Mrs. Joseph in Frances Bruder, Mr. in Mrs. Ludwig Paucek in družina, Pat and Mary, Mr. Victor Petrovic, Mrs. Jennie Zagorec, družina Mr. Mike Valentinič, Mr. George Kuhar in družina, družina Anton Berkopec iz Indianapolis, družina Petrič, Indianapolis, Mr. in Mrs. Martin Markun, društvo sv. Vida št. 25 KSKJ., United Automobile Workers Local 274, Employees of Lake City Mall.

Prisrčno se zahvaljujemo sledečim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo darovale za pokojnega: Mr. Louis Perne, E. 39 St., Mr. in Mrs. Louis Perne, E. 39 St., Mary and Pat, Mrs. Zadnik, Mrs. Mary Skuly, Mrs. J. Zagorec, Mr. in Mrs. John Zaitz, Mr. Mike Franko, Mrs. Mary Petrovic, Mr. in Mrs. A. Mačeral, Mr. Frank Zaversek, E. 39 St., Mrs. Rose Sintic, Mr. in Mrs. Louis Kožel, E. 39 St., Mr. in Mrs. Joseph in Mary Jerman, Mr. in Mrs. Frank Grablovic, Josephine Gibbons, Mr. in Mrs. Frank Nagel in družina, Detroit, Mich., Mr. in Mrs. Frank Zupančič Jr., Mr. in Mrs. Ferdinand Zupančič, Mr. in Mrs. Frank Zupančič Sr., Mr. in Mrs. Frank Skufca, Mr. Joe Glavan in družina, Mr. Joseph Kushar.

Prav lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Posebno se lepo zahvaljujemo Mr. in Mrs. Frank in Mary Nagel in sin in soprog iz Detroit, Mich., Mrs. Mike Nagel in sin in soprog iz Bulger, Pa., Mr. Anton Berkopec iz Indianapolis, ki so prišli sem v tolažbo in izkazali pokojnemu zadnjo čast in se udeležili pogreba.

Prisrčna hvala Rev. Edmund A. Kirby iz Immaculate Conception cerkve za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Lepa hvala pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno naklonjenost in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Tebi, nadvse ljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in skrben oče, ki si nas prerano za vedno zapustil, pa v tej bridki žalosti želimo, da počiva mirno v zasluženem pokoju. Nebeška luč naj Ti sveti in naj Ti bo lahka ameriška zemlja.

Žalujoči ostali:

Stephanie Nagel, soproga;

Anton in Joseph, sinova;

Zapušča žalujočega brata Frank Nagel v Detroit, Mich., Mike Nagel v Bulger, Pa., v stari domovini pa brata Joseph in po pol sestro Johano.

Cleveland, Ohio, 5. junija 1937.

—From the Public Dollar